

TRƯỜNG THPT TRẦN ĐẠI NGHĨA
TỔ: NGŨ VĂN

**ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP KIỂM TRA LẠI HÈ MÔN NGŨ VĂN KHỐI 10
NĂM HỌC 2025-2026**

CẤU TRÚC ĐỀ CƯƠNG: Gồm 2 phần

I. ĐỌC HIỂU

Gồm 7 câu hỏi, 6 điểm

* DẠNG 1: VĂN BẢN THÔNG TIN

Ngữ liệu mẫu:

Thầy giáo giành giải Xuất sắc Hội thi Thể chất toàn quốc

Thầy giáo Thái Văn Thịnh, giáo viên môn Giáo dục thể chất, Trường Tiểu học Nguyễn Nghiêm, phường Đức Phổ, đã giành giải Xuất sắc Hội thi “Vận dụng lồng ghép Chiến lược 6C vào dạy học môn Giáo dục thể chất cấp tiểu học”.

“Luồng gió mới” từ Chiến lược 6C

Chiến lược 6C là phương pháp dạy học mới áp dụng với môn Giáo dục thể chất từ năm 2020, được xem là "luồng gió mới" thay đổi tư duy dạy và học vận động.

Chiến lược 6C bao gồm 6 yếu tố cốt lõi: Tự tin, đóng góp, gắn kết, rõ ràng, súc tích, lựa chọn và công nhận/khen ngợi. Qua đó, giúp thúc đẩy sự tự tin của học sinh, giúp học sinh thay đổi tâm thế từ bị động chuyển sang chủ động.

Thay vì quan sát, làm theo giáo viên một cách cứng nhắc và rập khuôn, học sinh trong Chiến lược 6C được lựa chọn hoạt động yêu thích và được tương tác nhiều chiều. Điều này không chỉ giúp các em phát triển thể chất mà còn bồi đắp các kỹ năng mềm.

Thầy giáo Thái Văn Thịnh đã giành giải Xuất sắc Hội thi “Vận dụng lồng ghép Chiến lược 6C vào dạy học môn Giáo dục thể chất cấp tiểu học”. Ảnh: NVCC

[...] Hội thi do Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam chủ trì tổ chức. Sau vòng tuyển chọn cấp tỉnh, thành phố, Ban tổ chức đã tiếp nhận 170 bài dự thi tiêu biểu nhất, 34 bài dự thi được lựa chọn vào vòng khu vực và chỉ có 10 giáo viên xuất sắc nhất được vinh dự lọt vào vòng chung kết toàn quốc diễn ra tại Hà Nội.

[...] Thầy Thịnh đã xuất sắc đoạt giải cao nhất của hội thi. Tiết dạy trực tiếp của thầy Thịnh đã chinh phục Ban giám khảo bằng tư duy đổi mới và sự thấu hiểu tâm lý học trò sâu sắc.

Biển giờ học thể chất thành không gian sáng tạo

Trong bối cảnh triển khai chương trình giáo dục phổ thông mới, môn Giáo dục thể chất không chỉ dừng lại ở việc rèn luyện sức khỏe đơn thuần, mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực cho học sinh, giúp các em giải tỏa áp lực học tập và yêu mến việc đến trường mỗi ngày.

[...] Khi áp dụng Chiến lược 6C vào giảng dạy, học sinh được tạo môi trường học tập năng động, phát triển sự tự tin, kỹ năng vận động, tăng khả năng sáng tạo, kỹ năng làm việc nhóm và được khơi dậy niềm yêu thích, tự nguyện tham gia các hoạt động thể thao.

Thành tích của thầy giáo Thái Văn Thịnh không chỉ là niềm tự hào của Trường Tiểu học Nguyễn Nghiêm, mà còn là nguồn cảm hứng cho đội ngũ giáo viên Giáo dục thể chất tại Quảng Ngãi tiếp tục bút phá, sáng tạo vì sự phát triển toàn diện của thế hệ trẻ.

(ÁI KIỀU, <https://baoquangngai.vn/thay-giao-gianh-giai-xuat-sac-hoi-thi-the-chat-toan-quoc-79385.htm>)

- **Gợi ý đề cương:**

- Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên
- Xác định Phần sapo của văn bản
- Sự việc chính được đề cập trong văn bản trên là gì?
- Dữ liệu được sử dụng trong đoạn văn bản sau là dữ liệu sơ cấp hay dữ liệu thứ cấp: “Chiến lược 6C là phương pháp dạy học mới áp dụng với môn Giáo dục thể chất từ năm 2020, được xem là “luồng gió mới” thay đổi tư duy dạy và học vận động. Chiến lược 6C bao gồm 6 yếu tố cốt lõi: Tự tin, đóng góp, gắn kết, rõ ràng, súc tích, lựa chọn và công nhận/khen ngợi.”?
- Xác định phương tiện phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản, nêu tác dụng?
- Cụm từ “**luồng gió mới**” trong bài viết dùng để chỉ điều gì và mang ý nghĩa ra sao?
- Thái độ của tác giả thể hiện trong văn bản như thế nào?
- Theo tác giả, môn Giáo dục thể chất trong chương trình mới có **vai trò gì** ngoài việc rèn luyện sức khỏe?
- Tại sao tác giả lại gọi Chiến lược 6C là “luồng gió mới” trong việc thay đổi tư duy dạy và học vận động?
- Thông điệp

* DẠNG 2: VĂN BẢN THƠ

Ngữ liệu mẫu:

Bài hát đắp đường- Xuân Quỳnh

Vót đất lên ta đắp con đường
Mưa hãy khoan mưa - nắng lên hỡi nắng
Nào gió đi - gió ơi, đừng lặng
Cho khô đường ta - khô lối về làng

Ta trồng hai bên những cỏ dày cỏ lác
Ta trồng hai bên những cây hạt cườm cườm
Cây cỏ ơi mau biếc màu Bén Rễ
Đừng để đường ta sóng nước xói mòn

Nước đồng chiêm - ôi cái nước đồng chiêm

Đã bao năm gặm mòn da thịt mẹ
Đau xót bàn chân phèn chua xót kẽ
Thương đất cha ông không có được con đường!

Sóng đồng chiêm - ôi cái sóng đồng chiêm
Ai bảo sóng đồng không đáng sợ
Hoảng hốt bao lần trên thuyền em nhỏ
Cánh tay gầy bám chặt chiếc sào cong
[...]
Đường đã đắp đây - ai chưa về quê cũ
Nghe tiếng máy xe nổi nhớ cũng nên gần
Mẹ, mẹ ơi khi xỏ dép vào chân
Hắn mẹ nhớ ngày đắm mình bùn nước
Em ước mơ gì khi em đặt bước
Trên con đường biếc cỏ màu xuân
Hỡi bà con đẩy xe lên hợp tác
Có nghe đường thôi thúc những bàn chân

(Hoa dọc chiến hào, NXB Văn Học, 1968)

- Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của văn bản.
- Xác định phương thức biểu đạt
- Những mong ước của nhân vật trữ tình ở khổ thơ thứ nhất
- Liệt kê những từ ngữ, hình ảnh thể hiện sự vất vả của người dân trong văn bản.
- Trong khổ thơ thứ hai, tác giả đã nhắc đến việc trồng những loại cây, loại cỏ nào ở hai bên đường?
- Trình bày hiệu quả của biện pháp lặp cấu trúc trong đoạn thơ sau:
*“Ta trồng hai bên những cỏ dày cỏ lác
Ta trồng hai bên những cây hạt cườm cườm
Cây cỏ ơi mau biếc màu bên rẽ
Đường để đường ta sóng nước xói mòn”*
- Nội dung những câu thơ: *“Em ước mơ gì khi em đặt bước
Trên con đường biếc cỏ màu xuân
Hỡi bà con đẩy xe lên hợp tác
Có nghe đường thôi thúc những bàn chân”*
- Nêu ý nghĩa biểu tượng của hình ảnh “con đường” trong văn bản.
- Từ nội dung của bài thơ, anh/chị hãy bày tỏ suy nghĩ về vai trò của tinh thần đoàn kết trong việc tạo dựng tương lai.
- Thông điệp

* DẠNG 3: VĂN BẢN TRUYỆN

Ngữ liệu mẫu:

Ông nội tôi là nghệ nhân câu cá. Từ bé tôi đã thấy ông gắn với chiếc cần câu. Vẻ im lặng, bí ẩn của ông vừa an nhàn, vừa có cái gì đó giống như sự cam phận. Không khỏi có lúc tôi trầm nghĩ: Làm đáng nam nhi mà chỉ quanh quẩn như ông nội thì kẻ cũng chán. Chính ông nội khiến tôi luôn mơ về biển cả. Nơi ấy chẳng có bến bờ, mới thực sự là nơi vẫy vùng thỏa chí. Tôi cũng sẽ theo nghề câu như ông nội nhưng mà tôi câu cá kình. [...]

Một hôm, tôi quyết định thử đi câu cùng với ông. Tôi vác theo chiếc sào to tướng dùng làm cần. Tôi móc con giun béo nhầy làm mồi. Tôi cũng thả lưỡi xuống nhưng tâm trí chẳng tập trung nổi vào chiếc phao cứ lì lợm đứng im. Thật là tẻ nhạt và tù túng. Cuối buổi tôi dứt cước ném đi, dùng cần khua âm ỉ xuống nước.

Hôm sau tôi xin ông để tôi được ra đi. Ông vẫn im lặng nhìn tôi, không tỏ ra bực tức hay vui mừng. Hình như ông rất muốn thử dài.

- Đi để thử sức thì cũng tốt - Ông chỉ bảo có vậy.

Tôi ra biển như mơ ước suốt thời bé. Tôi bỏ theo một tàu đánh cá với hy vọng sẽ bắt được cá kình. Trước mặt tôi giờ đây chỉ có đường chân trời. Nhưng chỉ được một thời gian tôi mới vỡ lẽ ra rằng không có gì chán cho bằng cứ lênh đênh trên biển. Tôi còn cào nhớt đất liền, trong khi cá kình vẫn mắt hút. Không ai, ngay cả tôi, ngờ được lại có ngày tôi tỏ ra như một kẻ thất trận. Ông tôi vẫn không mừng, không buồn, tựa như việc tôi ra đi hay trở về chẳng khiến ông bận tâm, chỉ hỏi:

- Cháu về rồi à?
- Cháu về để theo nghề của ông.

Ông tôi bắt đầu truyền nghề cho tôi. Ông cho tôi một chiếc cần đủ cước, lưỡi nhưng không có mồi. Ông bảo cứ thả xuống câu, mắt không được rời phao. **Tôi làm theo ông, thoạt đầu gan ruột như có lửa cháy.** Ông bảo không được nóng vội. Rồi tôi ngồi qua một tuần, chỉ muốn phát điên. Bài học nhập môn gì mà cay nghiệt thế. Rồi tôi cũng qua được một tháng, lòng gan đã dịu lại. Qua hai tháng cảnh vật trở nên hiền hòa, mặt nước thôi nghiêng ngả. Qua ba tháng thì tôi không còn thấy cả chiếc cần câu đâu nữa. Bây giờ ông tôi mới bảo:

- Giờ thì cháu có thể đi câu cá kình được rồi.

Tôi giật mình, mồ hôi túa ra. Tôi lại đi ra biển như ông nói, biển không hề có sóng.

(Trích “Bài học đi câu”, Tạ Duy Anh, *Tạp chí Văn học và Tuổi trẻ*, số 05. NXB Giáo dục, 2012, tr.47 - 48)

- Xác định ngôi kể được sử dụng trong văn bản trên.
- Tác dụng ngôi kể
- Theo văn bản, ai là người đã khiến nhân vật “tôi” mơ về biển cả?
- Theo văn bản trước khi ra biển lớn, nhân vật "tôi" đã tự đặt ra mục tiêu và ước mơ sẽ câu loại cá nào?
- Nêu tác dụng của biện pháp tu từ so sánh trong câu văn in đậm ở văn bản trên
- Khi nhân vật "tôi" thất bại trở về, người ông đã đưa cho người cháu một chiếc cần câu có đặc điểm gì kỳ lạ?
- Hãy liệt kê các từ ngữ miêu tả sự thay đổi tâm trạng của nhân vật "tôi" qua các mốc thời gian: *sau một tuần, một tháng, hai tháng và ba tháng.*
- Nhận xét về sự thay đổi của nhân vật “tôi” sau khi đi học câu một tháng.
- Hình ảnh "**biển cả**" và "**cá kình**" ở đầu truyện mang ý nghĩa biểu tượng cho điều gì trong tâm lý của tuổi trẻ?
- Từ văn bản trên, hãy rút ra một thông điệp có ý nghĩa nhất đối với em.

II. VIẾT

Viết bài văn nghị luận xã hội (Khoảng 600 chữ)

- Bàn về lòng biết ơn trong cuộc sống
  - Bàn về vai trò của sự sáng tạo trong công việc.
  - Bàn về ý nghĩa của sự kiên trì trong cuộc sống
- **Gợi ý đề cương:**
    - **Mở bài:** Nêu được vấn đề nghị luận
    - **Thân bài:**
      - + Giải thích từ ngữ, nhận định
      - + Ý nghĩa
      - + Bàn luận, phân tích, chứng minh: triển khai các luận điểm theo một trình tự logic chặt chẽ.
      - + Phản đề, ví dụ (Mở rộng vấn đề): Nhìn nhận vấn đề ngược lại hoặc ở góc độ đa chiều. Phê phán những biểu hiện sai lệch, trái với tư tưởng đạo lý hoặc hiện tượng tích cực.
    - **Kết bài:** Khái quát lại vấn đề, rút ra bài học cho bản thân và thông điệp gửi tới cộng đồng.

----- Hết -----

DUYỆT CỦA PHÓ HT CM

Nguyễn Công Triều

Ea Nuôl, ngày 22 tháng 5 năm 2026

TTCM

Lương Tiến Dũng